

ZAJÍMAVÉ BRYOFLORESTICKÉ NÁLEZY I.

Interesting bryofloristic records, I

Jan Kučera (ed.)

Jihočeská Univerzita v Českých Budějovicích, biologická fakulta, Branišovská 31, CZ-370 05 České Budějovice, e-mail: kucera@bf.jcu.cz

V rubrice budou nadále publikovány jednotlivé roztroušené nálezy druhů celostátně, případně lokálně významných, zejména druhů s vyšším stupněm ohrožení a takových, kde nová lokalita představuje mimořádný výskyt mimo hlavní centrum rozšíření u nás. Autoři jednotlivých hesel by měli dodat úplnou lokalitu včetně souřadnic, případně přesného popisu či zákresu lokality, která tak může být lokalizována editorem, a prosíme o základní komentář, zejména kvantitativních údajích o populaci druhu či předpokládaném ohrožení lokality. Jednotlivá hesla budou citovatelná pod jmény jejich autorů v editorství redaktora rubriky [např. Buryová B. (2003): *Riccardia chamaedryfolia*. – In: Kučera J. (ed.), *Zajímavé bryofloristické nálezy I.*, Bryonora 31: 28].

Nomenklatura a stupeň ohrožení jednotlivých druhů je udáván podle práce Kučera & Váňa (v tisku), která už snad pro příští Bryonoru bude fyzicky k dispozici i ostatním přispěvatelům.

Jungermannia caespiticia (J. Kučera)

- Česká rep., okr. Klatovy, Prášíly: na průseku býv. drátů mezi zaniklou osadou Gsenget a údolím Prášílského potoka, asi 350 m nad můstkem [S-42 souřadnice: M33 E3380,39–N5439,67], kv. 6946a, ca. 990 m, vlhká písčité země na okraji průseku, 3.5.2003 leg. J. Kučera, herb. J. Kučera 10055.

Zranitelný druh (VU) naší flóry, v poslední době však s přibývajícím množstvím nových lokalit, zejména na kyselých minerálních půdách v horských oblastech (viz *Zajímavé nálezy* v čísle 25).

Lophozia capitata (J. Kučera)

- Česká rep., okr. Č. Budějovice, Zliv: opuštěná pískovna ca. 1,5 km SV Zlivi [M33 E3455,20–N5438,00], kv. 6952a, 400 m, vlhká, písčité až písčito-jílovitá země u trvalejší zvodnělé deprese, 5.9.1999 & 30.4.2000 leg. J. Kučera, herb. J. Kučera 3985 & 4052, ověřeno 4.7.2001.
- Česká rep., okr. Prachatice, Nové Údolí: opuštěná pískovna ca. 700 m JV žel. zastávky [M33 E3412,13–N5411,07], kv. 7148d, 850 m, vlhčí písčité země, 12.5.2000 leg. J. Kučera, herb. J. Kučera 4052, 4059, 4061, 4066; ověřeno ještě na jaře 2003.

Po znovuobjevení druhu v ČR (Zmrhalová 1999) další dvě lokality zřejmě řídké roztroušeného taxonu (aktuálně hodnoceného kategorií EN). Na obou lokalitách se zdá vytrvávat v nezměněném stavu, obě populace jsou ale celkově poměrně malé (nejvýše několik desítek cm² nekompaktního porostu).

Metzgeria fruticulosa (J. Kučera)

- Česká rep., okr. Č. Krumlov, Černé Údolí: tur. stezka na Žofín na Z svazích Točnicku, 1,2 km ZJZ vrcholu [M33 E3476,38–N5395,19], kv. 7354a, 780 m, na borce javoru mléče při bázi, 11.5.2003 leg. J. Kučera, herb. J. Kučera 10061.

Další novohradská lokalita silně ohroženého druhu (kategorie EN), přibližně 2 km SZ lokality Žofín, popsán v Bryonore 28. Není vyloučeno, že se druh v poslední době poněkud šíří, spolu např. s druhem *Orthotrichum obtusifolium*, *O. striatum* a *O. lyellii*.

Riccardia chamaedryfolia (B. Buryová)

- Česká rep., okr. Česká Lípa: NPP Peklo, údolí Robečského potoka pod osadou Nový Dvůr, levý břeh asi 100 m jižně mostu [M33 E3465,7–N5613,36], kv. 5353c, ca. 260 m, na hniající kladě a splývající ve stojaté vodě, spolu s *Chiloscyphus pallescens*, 27.4.2003 leg. B. Buryová, teste J. Váňa, herb. B. Buryová 3424.

Po několika desetiletích znovunalezený druh naší flóry, řazený mezi taxony s nedostatečnými údaji pro vyhodnocení ohroženosti (DD); předpokládá se v současnosti poměrně vysoký stupeň ohrožení.

Campylopus pyriformis (I. Novotný)

- Česká rep., Jindř. Hradec, Český Rudolec, Rožnov: rašeliniště mezi kótami Javoří hora a Vysoký kámen (M33 E3516,50–N5437,30), kv. 6957a, ca. 670 m, 26. 6. 2002 leg. I. Novotný, teste J. Kučera, BRNM.

Čtvrtá lokalita tohoto druhu v České republice (cf. Kučera et al. 2002, Bryonora 30). Je pozoruhodné, že i předchozí nálezy ležely v okruhu asi 20 km. Vzhledem k tomu, že však jde o historicky velmi málo prozkoumanou oblast, není možné říci, jestli se tento druh, považovaný do nedávna u nás za nejistý, šíří nebo se v oblasti nacházel i dříve.

Hookeria lucens (R. Mudrová)

– Česká rep., okr. Cheb, Horní Žandov, Poustka: údolí Šitbořského potoka na JZ svahu Středního vrchu, 1,8 km jihozáp. osady, pramen spadající prudkým svahem do koryta Šitbořského potoka, několik mikrolokalit [M33 E3323,0–N5542,15], kv. 6041a, ca. 685 m, 12.3.2003 leg. R. Mudrová, herb. R. Mudrová.

Zranitelný druh (VU) naší flóry, v poslední době je však evidováno asi 10 nových nalezišť v horských oblastech celého státu.

Metaneckera menziesii (R. Mudrová)

– Česká rep., okr. Tachov, Michalovy Hory: skalní výchoz na severním svahu Lazurového vrchu [M33 E3340,4–N5534,0], kv. 6042d, ca. 600 m, 11.4.2001 leg. P. Mudra, det. R. Mudrová, herb. R. Mudrová. Po nedávném objevu druhu pro naše území (viz Bryonora 25, 2000) druhá, asi 30 km SV vzdálená lokalita, druh zde byl zaznamenán na jediném místě na ploše asi 2-3 dm². Vzhledem k velikosti dosud objevené populace zůstává mezi kriticky ohroženými (CR) druhy naší flóry.

Pohlia melanodon (Z. Hradílek)

– Česká rep., okr. Vsetín, Hošťálková: osada 'Na Marušce' (3.5 km ZSZ Hošťálkové), 650 m ZJZ-JZ kóty Maruška (663.6) [M33 E3704,99–N5473,98], kv. 6672b, ca. 620 m, mokřina na poli, 11.5.2003 leg. Z. Hradílek, herb. Z. Hradílek.

Po několika desetiletích znovunalezený druh naší flóry, řazený mezi taxony s nedostatečnými údaji pro vyhodnocení ohroženosti (DD).

Rhynchostegiella tenella (J. Kučera)

– Česká rep., okr. Č. Krumlov, Pořešín: zřícenina hradu Pořešín [M33 E3464,18–N5404,89], kv. 7253a, ca. 535 m, na váp. maltě ve štěrbinách zdi zíceniny, 17.5.2003 leg. J. Kučera, herb. J. Kučera 10077.

Druh poměrně pravidelně nalézáný v teplých vápencových oblastech státu (hodnocený jako taxon blízký ohrožení (LR-NT), z jižních Čech však zřejmě první dosud známá lokalita.

Literatura

- Kučera J., Váňa J. (2003, in press): Check- and Red List of the bryophytes of the Czech Republic (2003). – Preslia, Praha, 75: xxx–xxx.
- Zmrhalová M. (1999): Nové informace o výskytu játrovky *Lophozia capitata* (Hook.) Macoun v České republice. – Čas. Slez. Muz., Ser. A, 48: 33–40.

ČESKÁ A SLOVENSKÁ BRYOLOGICKÁ BIBLIOGRAFIE XV.

Czech and Slovak bryological bibliography, XV

Zdeněk S o l d á n

Katedra botaniky PřF UK, Benátská 2, CZ–128 01 Praha 2, e-mail: sold@natur.cuni.cz

- Anonymus (2002): Zajímavé nálezy. [Interesting floristic findings.] – Bryonora, Praha, 29: 21–22.
- Anonymus (2002): Zajímavé nálezy. [Interesting floristic findings.] – Bryonora, Praha, 30: 15.
- Buryová B. (2002): Zajímavé nálezy mechorostů na Šumavě v letech 2000–2001. [Interesting findings of bryophytes in the Šumava Mts in period 2000–2001.] – Bryonora, Praha, 29: 10–12.
- Dítě D. & Šoltés R. (2002): Nová lokalita glaciálních reliktoz machorostov v Blatnej doline (Podtatranská brázda, Slovensko). [New location of glacial moss relic species in Blatná dolina (Podtatranská brázda, Slovakia).] – Bull. Slov. Bot. Spoločn., Bratislava, 24: 39–41.